

Faint, illegible text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Reuerendissimi In Christo
Patrie domini Claudij de Seyffelo Sebau
dientis Iureconsulti peritissimi & Regij
Senatores grauitissimi accuratissi
ma & vtilissima cōmentaria
In sex partes Digesto
ri & Codicis cō
tractatu cō
pēditio
fando
rus.

Cum Gratia & Priuilegio.

Main body of faint, illegible text on the left side of the page, likely bleed-through from the reverse side.

Main body of faint, illegible text on the right side of the page, likely bleed-through from the reverse side.

et eruditio in nostris his facultatibus pollet facile ab
 omnibus iudicari potest. In sequenti autem anno secu-
 dam infirmitate partes ingreditur et in ea pessima sua expo-
 nendi consuetudine periculerat. Et scholastici qui curio-
 comentariozum utilitates superiore anno degustauerat
 cum ad l. cum filio. ff. de legatis primo pervenisset non su-
 stinerunt ulterius se eas comoda doctrina defraudari.
 Quare auditorum obstinata pertinacia suo constanti pro-
 posito expugnato cepit quotidie commentaria que accu-
 rata sedulitate domi conscripserat auditoribus in eundem
 sine exceptibus recitare. Sicque eo et tribus insequen-
 tibus annis in profitendi munere non sine ingenti gratia
 perfectas quatuor vespertinas partes absoluit quas
 ad te quod accuratissime exceptas mittimus cum interea
 et tu quoque non ignoro maximis negocijs interpellata
 suo alio sibi sufficeret quoque scripta ideo ad te nec mit-
 timus quod illius lucubrationes puras atque sinceris
 ediscipulis. unde fit ut aliquando non continenter expo-
 sitio progredietur ut in suis locis annotavimus. His et
 go confectis partibus viri huius integritas et doctrina
 certis anecdosis in Caroli Francorum Regis aulam
 perferunt. Quare in illius senatum lectus hoc tam lauda-
 bile interpretandi munus non sine huius nostre acade-
 mie detrimento intermiserit quod tamen bennio post Ca-
 rolo ad Neapolitanam expeditionem profecto repetit
 inclite. Hinc precibus cum Jo. Anaclei infantis filij El-
 lobio gum Ducis tutela conprocurata fuerat ut mortuo Ja-
 cobino nostrorum temporum ornamento, Claudius sui
 tantis Laurini academie gubernaculo subiret tantisper
 certe dum alter inveniretur qui tanti viri loco dignus pro-
 baretur. Quare accommodatis primo libro tui ex Palatia
 suis accessitis primam codicis partem ingressus primi
 et secundi libri nonnullas leges accuratissime exposuit
 non sine multis et magnis intermissioibus a Ludovico
 Aurellanensi Duce cui iam puerum gratius erat in bel-
 lo quod adversus Lud. Stortias susceperat septimo em-
 casus. Sed longe maiorem rebus nostris iacturam inue-
 xit Carolus Rex qui ex Neapolitano regno reversus suis
 sibi consilium subinde repetebat. Quibus quidem in
 terpellationibus annis ille non minus bone frugis no-
 bis artulit. Insequens vero cum satis feliciter progressi cepis-
 set quod prime veteris partes in primo et secundo libro
 aliquot titulos sua solita diligentia profecisset interuenit
 publice calamitatis ob acerbum huius Ducis obitum sui-
 dijs quoque nostris maxima calamitas imposita quod
 Hippo patris qui tanti Ducis administrationes ex-
 cepit ad maiora negocia eius opera uti voluit. Sed quod
 et si omnibus inoportunis volendum fuit tolerabi-
 le tamen erat quod dum in Sabaudensi Senatu publica ge-
 reret negocia multa etiam legali rei publice utilitate quoti-
 tidie proferbat tam prudenter de iure respondebat tunc
 doctus et fideliter causas dicebat cum nunquam omnino in-
 iustam causam cuiquam suscepisse videretur. unde sciebat ut
 ab ipso actionis principio pro eo certa victoria stare cre-
 deret cui Claudius Scyellus patrocinatus esset. Quo
 circa in eo Senatu tanta erat huius viri auctoritas atque
 existimatio ut cum alij summe doctrine longeque exerci-

tatione iureconsulti quod plures eodem postulandi munere
 refingerentur vix Claudio ob contemptam in magnis
 rebus fidem et integritatem crederetur. Quod si aliquis
 do in decidendis causis transigendisque controversijs se-
 natione suffragia quod plerumque accidit diversimodis fuerint
 vobis neutri partium patrocinatus esset eius sententias
 tanquam oraculum omnium consensu sequebantur. Et ole-
 rabus ergo ut diximus curio erat a profitendi munere cel-
 satio quod legaliam rem publicam etiam in Ducis nostri au-
 la iurasset. quando et in forasibus athenibus et de iustiti-
 cis consiliatibus ea quotidie diceret responderet
 quod que omnibus ino diebus magno usu esse possent.
 Sed in tantis occupationibus quibus quibus animo fac-
 le obtutus esset ad communem quoque utilitatem successi-
 us temporibus Ludovici Pontani eodem illa que vixit
 tantum volumine continentur. Et Alexandri Imolesis
 quatuor primos codices quod ad causas agendas per quod
 vixit cognoscere suis iudicibus quod alij dimissi atque
 corrupti circumferrentur in talem ordinem digesta ut vixit
 eiusque vel mediocriter eruditio facile sit decisores omnes
 quas in suis consilijs illi disposuerant reperire. Quodque
 cum non nullis amicus copiam fecisset et in pantheonibus
 cui omnia sua studia et vigilas parva pietate semper com-
 municaret illa ideo ad te mittimus quod opere peccatum
 te facturum scio si vel cum alijs eius scriptis vel scolis
 illos edendos curaveris. ceteros eius qui hactenus edi-
 ti sunt maxime iudicio meo postulare videntur. Sigges-
 sus fuit et aliud longe difficilius opus quod iam in ru-
 dem veluti massam et informe quandam congeriem re-
 ductam iam tegerere expoliareque ceperat. Hoc erat seu-
 domum speculum in quod omnia externa materia reiecta
 segregataque nullo ordine ac felici copia vixit in sua secula
 quesiones et decisiones coniectum erat ut nihil si-
 lere in ea disciplina desiderari potuisset quibus quidem
 operio principium cum ipsius prefatio quod que eius
 semper in me fuit benivolentia mihi vixi communicavit. eo
 ad te mittimus ut quo ordine hanc materiam digessurus
 erat intelligas simulque mecum sentiens dicas hunc viri
 ingenij acumen et studij pertinacia omnium nostri se-
 pulchris iureconsultorum monumenta aut equatissimi aut
 superatissimi fuisse. Reliqua illam quam vixit rudes mat-
 teriam mihi tantum ostendit. Nam ut copiam faceret nul-
 lis precibus adduci potuit. In qua ea prospexi sententia
 ut si tui culture atque sementi concedita fuissent nisi in
 tui ingentis voluminis in eadem altitudo. Sed eius for-
 titudo hanc quoque fruges nobis intercepit vices nostras
 in gemis opus est qui de tanta tamque certa spe de-
 turbati fuerimus non sine ipsius fame iactura. Ita enim
 erat hic in studijs nostris diligentia ea laborum toleran-
 tia ut si vixit rei animam ad hanc usque etatem inter-
 disset eius certe nomen in gymnasio omnibus in foras
 et curijs non minus celebre frequensque esset quod in Regis
 aula Pontificum adytis et rerum publicarum sanctis
 senatus legatibus huius integritas atque prudentia no-
 men certissimum reputavit. Vale. Ex Laurina academia
 pridie nonas Augusti. MD. CCCC. vij. Et

[Faint, illegible text at the bottom of the left page, likely bleed-through or a second column of text.]

[Faint, illegible text at the bottom of the right page, likely bleed-through or a second column of text.]

Cum accepisses Vir Amplissime Discipulos quosdam tuos: dum in Taurina Academia leges ex
poneres: cōmentationes tuas quas avidissime exceperant: eo consilio ad nos detulisse: ut ex officina no
stra libratia in vulgus emitterentur: ad me anxie scripsisti: ne pro ea observantia quam me tibi debere co
tidie prædicarem: ad aliquo pacto ferrem: quando laudationes tuas non in hoc comparasses: ut aliqua
do editionis honore vulgæ: gymnasiorum fulgori obiectarentur: præsertim cum in maximis occupa
tionibus eas abste auditores crebris magis efflagitationibus extorsissent: quàm a uolente impetrassent. Id
quod non mediocriter me sollicitum habuit. Nam & tibi quem in primis & colo & ueneror non parce
re nefarium scelus arbitrabar: & ipsum opus adeo iam progressum fuerat: ut non sine ingenti dispendio ab
eo desisti posset. In hac igitur ancipiti angustia constitutus ita herebam: ut quid mihi faciendum esset
non facile expedirem. Sed Florus nominis tui studiosissimus: cuius opera cōmentationes tuæ in lucem
prodeunt me confirmavit: ut in proposito perseverarem: quando huic editioni tam cōstanter intercede
res modestia potius quàm tibi ingentia esset: quod uero iudicio censes indignas esse: quæ in manus
doctorum hominum uenirent: præsertim cum scires iuriconsultos nobilissimos in celeberrimis Italiae
gymnasis accuratissime procurasse: ut earum sibi copia fieret: ex quibus quid suppetiarum suis studiis
hæret allatum: eorum scripta planissime testaretur. Accedebat Domitici iudicium: qui cum in uestris stu
diis sit eminentissimus: tuique obseruatissimus: Floro cōdiscipulo nunquam assensisset: ea ederet: quæ
præceptoris famam uel minima nota fugillaret. Quâobrem in proposito confirmatus ea fide & diligen
tia ad calcem præparavi: quam tibi Pater optime pro tua ingenti erga me humanitate: maximisque meritis
debere semper prædicabo. In quibus maximum iudico quod tua potissimum causa carus sum Optimo ui
ro Iafredo Carolini cuius tutelæ portum qui literarum omnibus cōmodissime semper patet non præci
puè alicuius eruditionis aurâ me compulsi: quando hoc nomine tuæ postremam apud illum gratiæ lo
cū habere: sed quia tibi gratiosus fuisse sua quoque gratia dignatus est: qui non contentus suo me præ
fidiotueri: Stephanum Poncherium Parisiensem episcopum mihi conciliauit: cuius uiri beniuolentia
quod opere gloriari debeam: tam nostratum quàm Gallorum omnium facit opinio: qui ut Senatus R. o. iura
tus olim Scipioni Naliciæ Optimi cognomen tum indidit: ita miro gentium consensu integerrimus: ac
que sanctissimus Poncherius prædicatur. Tu igitur cum efficias ut his magnis placeam uiris: quâ haud
ulimam esse laudē cecinit Horatius: quid est quod in fide mea tibi positum esse non debeat. Ergo quod
& tibi patet Amplissime: & studiosis omnibus bonum: felix: faustumque sit cōmentationes has tuas
emittimus: ut planius intelligatur: non generis claritate: quod inter Allobrogas familias cum primis splē
det: non largitionibus: aut ambitione: sed constanti uirtute in principum dignationem peruenisse potē
tissimi Regis indulgentia & Rothomagensis gratia: in cuius pectore tanquàm in tutissima arce Regis opes
repositæ conquiescunt. Vale. Docus meum. Mediolani, M. D. VIII. quinto decimo calendas Maias.

